

renine, ter čaka ondi prihodnjega leta za novo rast. Če se je pa rastlina v najlepšem cvetju odrezala, gre ves ta sok rastlini v zgubo, korenine se ne morejo tako okrepčati in posledica je, slabi pridelki v prihodnjem letu.

V dratnatih napravah pa je tudi manj dela. Vendar pa g. Pilger in Žavčani niso posebno za drat, ako ravno ga nekteri že tudi imajo.

Mogoče je, da se mrčesi v razpokline rant čez zimo poskrijejo in v nje zalego nastavijo, da po leti poškodvajo hmelj, pa gotovo je, da se hmelj na prikljah bolj razvija, ker sok leži kroži po hmeljovini, če je ovita na rante, kakor pa če krog tenkih drotov in vsled tega tudi več cvetja nastavlja. Še je pa pomisliti na visoke stroške drotnih naprav! Odrezati hmeljovine pri obiranju hmelja na rantah pa ni potreba, če se ranta omaja, iz zemlje izsuče, da se nekoliko hmeljevina odviše in tako položi na stolice za obrati, ktere pa se obrane zoper nazaj postavijo, da dozori hmeljovina. Kedar pa bojo rante predrage, ali pa če jih ne bo več dovolj, se bo hmelj vže mogel na drat, špago i. d. navijati. Tomaz Grah.

Delo v vinogradih med letom.

II. 4. Pomlajenje trt se vrši: a) s cepljenjem v precep kakih 15 cm. pod zemljo; jamica se potem zasuje. Nakôli precej! Na braj dah se cepi nad zemljo v lanski pa tudi v stareji les. Zamaži! b) Z grobanjem. Poznojesenska grobatev je najzanesljivejša. Za ta posel treba je najspretnejših in najzvestejših delavcev s pikel-krampom, motiko, lopato in škarjami, da položi staro trto, pa ne, da bi jo poškodoval, nad 4 cm. v zemljo in da razpelje njene mladike primerno na mesto, kjer trt manjka. Vrhi mladik se na 2—3 očesa pristrizhejo, sproti nakôlijo in s šibico privežejo, da jih (in ceplence) kopači poprej ne pomandrajô. c) Z vlačenicô, t. j. dolga enoletna rozga, ktera se v locen ušibi in pri sredi kake 4 cm. pod zemljo položi takó da je njeni vrh nazaj nad zemljo upognjen, kteremu se postavi kol, kako grobanci. Čez leto se ukoreninjena hčerka od matere odreže. Pri grobanji ne pozabi na gornjo, solnčno prst, vejnik, gnoj. Po toči se nikoli ne groba!

5. Okopovanje, zlasti prva kop naj se opravi v suhem in globoko; to je železni gnoj, kteri se vinogradu posebno dobro prileže. Oslabele trte naj kopači proti pognojé.

Glej, da v marci prvo kop dokončaš; pozneje se dela slepež, in to je toča brez ledú. Kopačeva dolžnost je tudi zgornje korenine do drugega, v debelej zemlji celó do tretjega člena, zlasti pri mladih trtah in lanskih grobanih zvesto porezati, da zamorejo spodnje korenine toliko močneje poganjati.

Druga kop (prekapauje) opravi se bolj plitvo in sicer o Filipovem, če se vidi zeleno iz ene gorice v drugo. Tudi pletev naj se dokonča pred cvetjem. Jako plevelnate (zeinate) vinograde treba je po cvetju v tretjič okopati, ako je mogoče. (Dalje prih.)

Sejmi. 17. marca sv. Ilj v Slov. goricah, Podstreda, Lemberg, Hollenegg, Rečica, Šoštanj, Trbovlje, Podčetrtek, Slov. Gradec, 19. marca Svičina, 20. marca sv. Barbara v Halozah, Studenci, Kamca, sv. Križ pri Slatini, Ljubno, Sevnica, sv. Marko pri Trbovljah, Orehova ves pri Brežicah, Oplotnica, Schwanberg, Zibika.

Dopisi.

Iz Maribora. (Okrajni zastop) dobili so zopet stari nemčurji in nemškutarji v roke samo Seidla še jim manjka. Vsi Nemci in nemškutarji so pomagali Slovence potlačiti. Letali so okoli, kakor da bi bili znoreli. Znani Hammer-Amboss in njegov brat, ki sta bogata in utegneta, sta uplivala uže na izvolitve novih županov. Tako mislita pripraviti vse, da bi prihodnjič pri volitvi za deželni in državni zbor morali propasti Slovenci, kakor so propali pri volitvi za okrajni zastop. To pa se ne sme zgoditi. Slovenci imamo sveto dolžnost svoja tla braniti. V to pa je treba složnosti in delavnosti o pravem času. Nemci, ki najbolj zoper nas delajo, zvečinoma niso stari rojeni Mariborčani, ampak privandravci s trebuhom za kruhom. Ko se napšejo pa hočejo nas strahovati. Žali Bog, da jim potem še strže in hlapčuje mnogo breznačajnih Slovencev, pravih Judežev, ki v lastno skledo pljuvajo. Takšnih je baje več bilo zadnjič ter so Hammer-Ambossu v nemško-liberalni koč hopnoli. No in sedaj, trobijo nasprotniki po svetu: Deutscher Sieg! ter se bahajo, kako so Slovence s pomočjo Slovencev za dveri potisnoli. Ali ni to žalostno, grdo? Izvoljeni so bili od kmetskih občin: Fr. Vajngerl pri sv. Jakobu in je dobil 134 glasov, ker so ga tudi Slovenci volili, Franz Neubauer v Selnici, Jož. Petz, star nemškutar v Studencih, Fr. Smonig pri sv. Juriji, Anton Mulej v Pekrah, Peter Roth v Pobrežah, Kornfeld pri sv. Marjeti, Pšunder v Razvanji, Wregg v Slivnici in J. Kramberger v Rožpahu.

Iz Celja. (Lisjakovi) zadnji dve številkki ste zopet polni najneumnejših slovniških kozlov. Urednik dr. Glantschnigg drzne se pisariti javno, preden se je pravopisa naučil. Takšna drznost je le razumljiva pri obupnej nemškutariji. Kar pa Glantschnigg dobro zna, to je udrihanje po vsem, kar je slovenskega. Zadnja številka „lisjaka“ je svetu razodela, da je pravi nemškutar in sovražnik napredovanju Slovencev na narodnej podlagi. Zoperne

so mu slovenske šole, slovenske vloge, slovensko uradovanje. Narodni dom v Ljubljani mu je „norski dom“ Narren-Dom. — Nasproti pa hvali vse nemško in liberalno. Znani nemško-liberalni kričač Herst mu je „nar umnejši poslanec iz celega Avstrijskega“, (menda le, dokler ne pride „veličanski“ Glantschnigg v državni zbor), ter leži pred njim kar na trebuhu. Da so pa nemški liberalci gruntni davek povišali, 500 milijonov novega dolga državi naložili, kmeta in meščana oderuhom in Judom prepustili, okrajne zastope in velike dolake naredili, deželske stroške grozno pomnožili, 70 milijonov vsled „kraha“ zadetim nemško-liberalnim obrtnikom na pomoč dali, dačne eksekutorje omislili itd. o tem pa neče nič vedeti. Pač pa se zaletava kakor osoren sršen, v slovenske poslance, ki si prizadevajo rešiti, kar se rešiti da. Celjska hranilnica ima postransko posojilnico — Aushilfskasse — Dr. Glantschnigg pa je advokat hranilničnin. Zato se ne čudimo, da so mu slovenske posojilnice trn v peti. Vendar čudimo se, kakor se drzne ta stvar božja očitati slovenskim posojilnicam, da tirjajo obresti, kakeršne tirjajo „voherniki in oderuhi“. Slišimo, da ga bodo posojilnice tožile zaradi obrekovanja. Slovenske posojilnice delujejo na postavnej podlagi pod nadzorovanjem vlade ter uže znatno zmanjšujejo število eksekutivnih dražeb na kmetih. Nasprotno pa bremo skoro v vsakej številki „Grazer Zeitung“ da kmetijstva na dražbo dajejo advokati dr. Glantschnigg, dr. Duchatsch, dr. Breznigg, (sami nemškutarji) v imenu celjske, mariborske, ptujske itd. hranilnice ali „šparkase“. Kdo toraj kmeta v resnici „molze“, ali slovenski domoljubi ali kdo drug? D.

Od Slivnice. (V okrajnem zastopu) smo 2. marca zopet propali. Liberalci so agitirali in motili volitev na vse kriplje. Žalibog da je še mnogo zabutih tako, da celo vedeli niso kaj volitev pomeni; kar sem od nekterih županov slišal, o tem rajši danes molčim. Možje, kateri so se v volilni komisijon imenovali, govorili so nemški in mnogo jih ni razumelo. — Gotovo pa bi bili zmagali še, ko bi se sekundarni vlak ne bil do polednajste ure zapoznil in zamudili so M. Mahorko iz Orehove vesi, M. Kotnik in Jož. Požegar župan iz Rač; g. Vehovar iz Slivnice je pa doma ostal, menda ne iz straha pred Wr. gggom? Nekteri župani iz Ruš pa ko so videli, kako liberalci delajo, jo precej tiho potegnejo. Bodi Vam to v svarilo, ne ostajajte doma, ne hodite pred koncem volitve proč, in ne zanašajte se v takih slučajih na vlak. Imena tih kateri so v tukajšnji okolici z liberalci volili so: bivši župan iz Skok in (Dobrove) Jožef Čander in občinski svetovalec znani stari nemčur Mateuž Katz; brati

in pisati ne zna nobeden pa vendar sta nemčurje močno zagovarjala. Župan Gašpar Meglič iz Podovje je zatrjeval, da mora Nemce voliti, ker mu je diurnist od okr. zastopa tako pisal. Župan Anton Sagadin iz Gorice je pa rekel, da doktorje ne voliti in le Nemce, ker je boljše, če nemški zna. Ali pri nemčurjih ni bil Dr. Kornfeld? To ima menda g. Dr. Radaj kot zahvalo za svojo neumorno delovanje za Slovence? Bodi S. opomnjeno, da tukaj gre za denarje in ne za jezik, no, zavolj tega ker je nemčurje volil, še menda ne bo nemški znal. Kaj je pa znane narodnjaka g. Rečnika župana na Ješenci zmotilo, da je liberalce volil? Občine Hoče, Bobova, Pivola so pa itak nemčurska gnezda. Tukajšnje nemčurje Bothea, Wreggga, Gojčiča i. dr. smo sedaj dobro spoznali. G. Voter Wretzlina pa opomnimo, naj se spodobniše obnaša, in naj Slovence ne obrekuje, kakor: lump, falot i. t. d., sicer ga zgrabimo tam, kder šale ne poznajo!

Iz Gradca. (Podpiralni zalogi slovenskih vseučiliščnikov) blagovolili so darovati: a) v gotovini: Gospa Nina Fröhlich pl. Felden v Gradci in dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah po 10 gld.; Jože Gregl, zobolečnik v Gradci, dr. Benjamin Ipavie, dr. Vošnjak, državni poslanec na Dunaji po 5 gld.; Verbošek, uradnik v Gradci 2 gld. in g. Fran Bradaška, gimnazijski vodja v Gradci 1 gld.; b) gospod Josip Gorjup v Trstu, znani slovenski rodoljub, jedno državno obligacijo za 1000 (reci: tisoč) gld. n. vz. Vsem preblagim darovateljem, posebno pa blagorodnemu gospodu Josipu Gorjupu, ki je s svojim velikodušnim darom stanje omenjenega zavoda za mnogo, mnogo zboljšal, ter si stem živ spomenik svoje radodarnosti in milosrčnosti postavil, izrekajo podpirani v imenu opravnega odbora podpisalne zaloge tukajšnjih slovenskih vseučiliščnikov, i v imenu vseh onih, ki iz tega zavoda dobroto uživajo, najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!

Prof. dr. Gregor Krek, predsednik,
Gimn. učit. Josip Lendovšek, blagajnik,
stud. phil. Viktor Bežek, odbornik.

Iz Brašlovca. (Pred občinskimi volitvami). Po pretečeni 3letnej dobi tukajšnjega občinskega zastopa, vršila se bode po velikonočnih praznikih pri nas nova občinska volitev. Da bi se kolikor mogoče izpodrinil sedajni odbor, kateremu gre vsa čast in zaupanje ne samo v narodnem, temveč v gospodarstvenem oziru, in da bi prišlo občinsko krmilo nazaj v roke poprejšnjim nemčurjem — začel se je zadnji čas napenjati ter zaletavati nek iz Trebovlja „privandrani“ glasovitež, ki je zbog svojih izvenrednosti v občie znan. Ta „junak našega časa“, ki vidi pezdin v očesu bližnjega, a ne bruna v

lastnem očesu, ta človek, ki ima pred lastnim pragom obilo pometati, lotil se je pesništva uvidevši, da se mu vsako drugo podjetje več ne posreči. Pa tudi to mu je spodletelo. Dotična pesen njegova obrnjena je proti sedajnemu narodnemu občinskemu zastopu, polna nemnostij, natolcevanja in obrekovanja; slovniških kozlov pa ima toliko, kolikor črk. Ta pesen namerava baš pred volitvami vzbujati nezaupanje volilcev do sedajnega občinskega odbora na korist nemčurske stranke, a ker so naši občani premodri, da bi se ozirali na takšne budalosti, kakoršne si zamore le edini naš pesnik izmišljovati, je umevno, da dotična pesen ni učinila mej ljudstvom nikakoršnega utisa, temuč da slovi samo kot dokaz duševnega siromaštva in uboštva pesnikovega in tistih par bedakov, kateri so pesen okolo raznašali. Našemu junaku pa svetujemo, naj si zbere svojo lastno osebo za popevanje. Ako le povrhoma izpraša svojo vest, bode našel dovolj gradiva za celo knjigo, katere nas pa bog varuj čitati. Toliko za danes, sicer pa se vidimo pred sodnijo. Narodnjaki, varujte se takšnih hudobnih hujskačev. Več narodnjakov.

Iz Hrastnika. (Čudna moč.) Kdo jo zgrunta? Naš novo-izvoljeni predsednik kmetijske podružnice g. K. Valentinič je od centralnega odbora mu poslanega „Kmetijski prijatelj“ samo enkrat prebral in glej! dobil je tako veselje in korajžo do kmetijstva, da vže zdaj mlati. Ker se ve mu snopa majnka, pa udriha po najstarejih udih podružničnih. Dva je vže zmlatil. Enega imenuje: „unberufene Hand“. Drugega pa „klerikaler Strickzieher“.

Snop.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Delo tatje študirajo.) Posejali smo še zadnje dni februarja nekaj ozimine, in prve dni marca še tudi nekaj jarine. Po vinogradih je vse mergolelo delavcev, rezačev in kopačev; za grobanje letos pri nas tersovje ni, ker so rozge od toče natolčene, sicer pa je les dobro dozorel. — Enemu gospodarju so mislili nepoklicani kupci kravo vzeti, pa k sreči in nesreči je lastnik nepovabljenca začul ter jih šel odganjat, ali v tem je dobil dva strela v trebuh in persa, da zdaj trpi strašne muke. Drugod bili so srečnejši, tam so odnesli vso obleko in druge reči, precej vrednosti. Obe tatvini zvršili so v enej noči. Na drugih treh krajih pa so bili odgnani. Kakor sem zvedel, imajo te ptiče vže pod ključem. Prednik teh dolgoprstnežev je še le pred 4 tedni dokončal svoje študije, in zopet je odšel študirat. Kaj bode pa zdaj študiriral? Gotovo zopet lumparije. Pa to je premalo, da samo študirajo. Ko bi le tudi stipendije delila gosposka. Od 25—50 palic po hrbtu, mislim da bi to bil boljši pomoček kot 2letna

ječa, za katero more ubogi kmet davek plačevati, v kateri se pitajo ničvredneži, pred kterimi še človek ni varen življenja!

Goričan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Konservativni poslanci, zlasti nemški, vernejo se z Dunaja na praznike prav nezadovoljni, ker ne bodo volilcem mogli prinesiti polajšanja šolskih bremen; nemški liberalci namreč nalašč po 2 uri vsak v državnem zboru govorijo, da bi dokončanje letnega proračuna zavlekli; ni torej časa za šolsko postavo. Še nevolnejši pa pridejo naši slovenski poslanci domov; dr. Tonkli je namreč stavil resolucijo, naj se na gimnazijah vseh dežel, kder Slovenci prebivajo, še letos jeseni osnujejo paralelke za slovenske dijake kder se ima slovenski poučevati, dokler se slovenski fant dovolj nemščini ne privadi. Toda temu niso samo borlski Wurmbrand in koroški Moro nasprotovali, ampak celo minister naučni baron Konrad Rekel je, da kar je Kranjcem dovolil, to ne sodi za štajerske, koroške, goriške Slovence in da še Slovcem sploh ni resnica z jednakopravnostjo v srednjih šolah. To je naše poslance silno razžalilo in dr. Tonkli, tudi grof Koronini, najbolje pa dr. Vošnjak so odločno zavrnilo ministra in zopet tirjali, da se pravicam Slovencev ustreže. O tem poročamo še več. — Dunajske dijake je nemško-liberalni poslanec Schönerer pri nekej svečanosti zapeljal s profesorjem Polzerjem vred, da so veleizdajski govorili, peli in razsajali in se sploh obnašali, kakor da bi bili uže na Prajzovskem. Sedaj je tožen Schönerer, Polzer in 6 dijakov No, takšnih veleizdajskih profesorjev in dijakov nahajamo tudi drugod in prav je, če vlada takim prajzovskim zijakom na jezik stopi. — Štajerski poslanec in slovanožerec Falk je umrl. — V Risanu je strela ubila 1 vojaka, 12 pa ranila.

Vnanje države. Knez Gorčakov, najstarejši državnik evropski, je umrl v Badenu na Nemkem, 84 let star. Vodil je rusko politiko od l. 1856. Posrečilo mu se je popraviti vse slabe nasledke nesrečne turško-francosko-angleško-ruske vojske l. 1854. Turčijo je skoraj uničil, Rusijo raztegnil do Donava, pridobil izhodnjo Armenijo, velik kos srednje Azije in oslobodil Bolgare. Pravijo, da je bil zastrupljen, toda preiskava še ni končana. — Nemški cesar Viljelm je slovo dal vojnemu ministru, pa tudi ministru vojnega brodovja, ter pozval dva nova in jako pogumna generala na izpraznjeni mesti. — Francozki delavci skušali so v Parizi napraviti revolucijo ali saj večjo rabuko ter so nekatere pekarije izropali, vendar se je poli-